

ጽልዋ ADA ን መሰላት ስንክልናን ኣብ ድሕነት ህጻናት ምርዳእ

ትርጉማት

ADA: እቲ Americans with Disabilities Act (ሕጊ ስንኩላን ኣሜሪካውያን)

ብግይ:- ምስ ኣርእስቲ IIን ዓንቀጽ 504ን ስለዝተኣሳሰር፡ ዝኾነ ኣባል ስድራቤት፣ ዓርኪ ወይ ተሓባቢ ናይ ሓይ ኣገልግሎት ድሕነት ህጻናት ዝደለ ወይ ዝቐበል ሰብ ከጠቓልል ይኽእል።

DCYF: Department of Children, Youth, and Families (ክፍለ ህጻናት፣ መንእሰያትን ስድራቤታትን)

ስንክልና:- ክልቲኦም ADAን ዓንቀጽ 504ን ንሓደ ስንክልና ከምዚ ዝስዕብ ይገልጹዎ:- “ንሓደ ወይ ልዕሊኡ ዓበይቲ ንጥፈታት ህይወት ብዓቢኡ ዝድርት ኣካላዊ ወይ ስነ ኣእምሮኣዊ ጉድለት።” ዓበይቲ ናይ ህይወት ንጥፈታት ከም ነብስኻ ምሕብጥብጥ፣ ናይ ኢድ ዕማማት ምፍጻም፣ ምትንፋስ፣ ምዝራብ፣ ምጉዓዝ፣ ምንባብ፣ ምምሃር፣ ምትኪር፣ ምርኣይ፣ ምስማዕ፣ ምብላዕ፣ ምድቃስ ወይ ምስራሕ ዝኣመሰሉ ነገራት የጠቓልሉ። ዓበይቲ ንጥፈታት ህይወት እውን ንጥፈታት ስርሓቲ ኣካላት ዘጠቓልሉ ከይኖም፣ ከም ስርሓቲ ስርዓተ ምክልኻል ሕማም፣ ምሕቃቕ ምግብ፣ መዓንጣ ወይ ሸንቲ ምፍሳስ፣ ስርሓቲ ስነ-ኣእምሮ፣ ሓንጎል ወይ ምፍራይ ዝኣመሰሉ ነገራት ይርከብዎም።

ዓንቀጽ 504:- ዓንቀጽ 504 ናይ 1973 ሕጊ ተሃድሶ ንውልቀሰባት ብሰንኪ ስንክልና መሰረት ዝገበረ ኣድልዎ ዝከላኸል ፌደራላዊ ሕጊ እዩ። ክፍለ 504 ዝኾነ ብቑዕ ስንክልና ዘለዎ ውልቀሰብ ኣብ ዝኾነ ደኹን ናይ ፌደራል ፍይናንሳዊ ሓገዝ ዝረክብ ኣካል ካብ ተሳትፎ ኣገልግሎታት፣ ፕሮግራማት፣ ወይ ንጥፈታት ክግለል ወይ ክኸልከል ከምዘይብሉ ይገልጽ።

ኣርእስቲ II:- ኣርእስቲ II ናይ ADA ብቑዕ ስንክልና ዘለዎ ውልቀሰብ ኣብ ኣገልግሎታት፣ ፕሮግራማት፣ ወይ ንጥፈታት ናይ ሓይ መንግስታዊ ትካል ካብ ምስታፍ ወይ ጥቕምታት ክኸልከል፣ ወይ ድማ ብኸምዚ ዝበለ ኣካል ኣድልዎ ክወርድ ይኽእል። ኣርእስቲ II ትካላት ድሕነት ህጻናትን ስርዓታትን ቤት ፍርድን የጠቓልል።

ሓላፍነት

- ✔ እቲ ትካልን ሰራሕተኛታቱን ምስ DCYF ንዝተዋፈሩ ወለድን ስንኩላን ህጻናትን ኣገልግሎታት ተበጻሒ ምኒኑ ከረጋግጹ ይግደዱ።
- ✔ ኣገልግሎታትን ፕሮግራማትን ተሳተፍቲ ካብኦም ተጠቀምቲ ንኸኾኑ ክቐየሩ ኣለዎም።
- ✔ ፕሮግራማት ስንኩላን ኣብ ፕሮግራማት፣ ኣገልግሎታትን ንጥፈታትን ናይቲ ትካል ንኸሳተፉን ካብኡ ንኸጥቀሙን ማዕረ ዕድል ክህቡ ኣለዎም።

- ✔ ፕሮግራማት ኣድልዎ ንኸይፍጠር ኣድላዪ ኣብ ዝኾነሉ እዋን ኣብ ፖሊሲታት፣ ኣሰራርሓታትን ኣገባባትን ርትዓዊ ምምሕያሻት ክገብሩ ኣለዎም።
- ✔ DCYFን ሰራሕተኛታቱን ምስ ኣመልከትቲ፣ ተሳተፍቲ፣ ኣባላት ህዝብን ብጻት ስንኩላንን ዝግበር ርክባት ብምቕራብ ሓገዝቲ ድጋማታትን ኣገልግሎታትን ኣድማዒ ምኒኑ ንምርግጽ ግቡእ ስጉምታት ክወስዱ እዮም።

DCYF ን ሰራሕተኛታቱን፣ ኣብ ስንክልና ሓይ ውልቀሰብ ዝተመርኮሰ ካብ ግምታት ነጻ ዝኾነ ውልቃዊ ትልሚ ኣገልግሎት ጉዳይ ናይ ምሃብ ሓላፍነት ኣለዎም። እቲ ትካል ህጻናት፣ መንእሰያትን ስድራቤታትን Washington ንፕሮግራማትን ኣገልግሎታትን DCYF ንኸረኽቡ ምሉእን ማዕረን ዕድል ከም ዝረኽቡ ናይ ምርግጽ ሓላፍነት ኣለዎም።

ንተወሳኺ ሓበሬታ ብዛዕባ መንበሪ ኣባይቲ ADA፣ በጃኹም ንተሓባቢ ADA ብስልኪ ቁጽሪ 360-480-7230 ወይ ብኢሜይል dcyf.adaaccessibility@dcyf.wa.gov ተወከሱ።

መሰረታዊ መትከላት ኣብ ትሕቲ ኣርእስቲ II ናይ ADAን ዓንቀጽ 504ን

ውልቃዊ ሕክምና።

ስንኩላን ውልቀሰባት ምስ ሓቕታትን ዕላማዊ መርትዖታትን ዝሰማማዕ ጉዳይ-ብ-ጉዳይ ክሕክሙ ኣለዎም። ንኣብነት፣ ብውልቃዊ ገምጋም ዘይተደገፈ፣ ስንኩላን ብውሑስ መንገዱ ክወልዱ ኣይክእሉን እዮም ዝብል ጽልዋ መሰረት ብምግባር፣ ህጻናት ካብ ሓይ ስንኩል ወላዲ ምእላይ ክልኩል እዮ። ውልቃዊ ኣተሓሕዞ ብውሳኔ ላዕላዎይ ቤት ፍርዲ Washington 2021 M.A.S.C ኣስሚርሉ።

ኣብነት፣ ብዛዕባ ሓይጋታት ድሕነት ክንዛተየሉ ከለና፣ እቲ ዕላል ኣብ ባህርያትን/ ወይ ተግባራትን ወላዲ ዘተኮረ ክኸውን ኣለዎ። ስንክልና ምህላው ጥራይ ከም ሓይጋ ድሕነት ክዝርከር ወይ ክረኣ የብሉን።

ምሉእን ማዕረን ዕድል።

ስንኩሉን ውልቀሰባት ካብቲ ማዕረ እቲ ንጉድኣት ኣካል ዘይብሎም ውልቀሰባት ዝዘርጋሑ ፕሮግራማት ድሕነት ህጻናት፣ ኣገልግሎታትን ንጥፈታትን ተጠቀምቲ ክኾኑ ወይ ክሰተፉ ተመሳሳሊ ዕድላት ክወሃቦም ኣለዎ። ምሉእን ማዕረን ዕድል ኣብ ምሃብ፣ ሓደ ትካል ድሕነት ህጻናት ርትዓዊ ምምሕያሽ ክገብርን ውጽኢታዊ ርክብ ከረጋግጽን ኣለዎ።

a. ርትዓዊ ምምሕያሽ

ርትዓዊ ምምሕያሽ ምሃብ DCYF ተመሳሳሊ ውጽኢት ንምርካብ ወይ ተመሳሳሊ ረብሓ ንምርካብ ማዕረ ዕድል ንምርግጋጽ ኣይላይ ኣብ ዝኾነሉ እዋን ካብቲ ንኻልኣት ወለዲ ዝወሃብ ዝተፈልየ ዝተማዕበለ፣ ተወሳኺ ወይ ተወሳኺ ሓገዞት፣ ጥቕምታትን ኣገልግሎታትን ክህብ ክጠልብ ይኽእል። እቲ ኣብ 2021 ዝወጸ ውሳኔ Washington M.A.S.C ንናይ ኣእምሮ/ዕቤታዊ ስንክልና ዘለዎም ወይ ካልእ ተመሳሳሊ ናይ ስነ-ኣእምሮ ኩነታት ዘለዎም ወለዲ ርትዓዊ ምምሕያሽ ምግባር ኣገዳሲ ምዃኑ ኣገሊሁ።

ኣብነት 1፡- ናይ ወለዲ ትምህርቲ እንተተዋሂቡን ሓደ ናይ intellectual disability (ኣእምሮ ስንክልና) ዘለዎ ወለዲ ንምድግጋምን ልምምድን ዝተፈለየ ኣገባብ ኣመሃህራ ወይ ዝደዳ ናይ ትምህርቲ ግዜ እንተደልዩን፣ እቲ ትካል ከም ርትዓዊ ምምሕያሽ ብመሰረት ADA ነቲ ወለዲ ዘድልዮ ዝተናውሐ ግዜን/ ወይ ኣገባብ ኣመሃህራን ክህበ ይግባእ።

ኣብነት 2፡- ሓደ ናይ ኣእምሮ ጸገም ዘለዎ ወለዲ፣ ከም ስንባይ ሓንጎል ወይ ካልእ ናይ ስነ-ኣእምሮ ኩነታት፣ እንተላይ ናይ ኣእምሮ/ዕቤታዊ ስንክልና፣ ንውልቃዊ ትልሚ፣ ምክትታልን ዕለማታቱ ንምፍጻምን ዝሕግዝ ናይ ኣእምሮ መስርሕ ወይ ኣእምሮኣዊ ክእለት ዝጸሎ ሕጽረታት ክህልዎ ይኽእል። እዞም ክእለታት ወይ መስርሓት መብዛሕትኡ ግዜ ፈጻሚ ስራሕ ተባሂሎም ዝጽውዑ ኮይኖም ከም ምቁጽጻር ኣቓልቦ፣ ናይ ስራሕ ዝኸረ፣ ምዕጋትን ምፍታሕ ጸገማትን ዝኣመሰሉ ነገራት ዘጠቓልሉ እዮም። ገለ ውልቀሰባት ናይ ፈጻሚ ስራሕ ሕጽረት ዘጋጥሞም ኣብ እዋን ኣኼባታትን ሰማዒታትን ንምርዳእ ዝሕግዝ መዘኻኸሪ-ዝወስድ ወይ ኣብ ሓቀኛ-ግዜ ዝጽሕፍ ጽሑፍ ክቐርብ ክጠልቡ ይኽእሉ። ከምዚ ዓይነት ኣገልግሎት ምሃብ ከም ርትዓዊ ምምሕያሽን ብመሰረት ADA ውጽኢታዊ ርክብ ከም ዝህቡን ምተራእዩ።

b. ውጽኢታዊ ርክብ

DCYF ኣብ ትሕቲ ADA ውጽኢታዊ ርክብ ክህብ ኣለዎ፣ እዚ ድማ ናይ ኣእምሮ ስንክልና ዘለዎም ወለዲ ነቲ ዝወሃብ ኣገልግሎት ከምዝርድእዎ ንምርግጋጽ እዩ። ግቡእ ስንጉምታት — ከም ተርጎምቲ ቋንቋ ምልክት፣ መዘኻኸሪ ዝወስድ፣ ንጹር ቋንቋ ምጥቃምን ካልኣትን ዝኣመሰሉ ድጎማታትን ኣገልግሎታትን ምሃብ ሓዊሱ — ናይ ርክብን መስርሕን ስንክልና ዘለዎም ውልቀሰባት ነቲ ዝተባህለ ወይ ዝተጻሕፈ ክርድእዎን ከምኡ 'ውን ከም ስንክልና ዘይብሎም ውልቀሰባት ብኣድማዒ መንገዲ ክረዳድኡ ከምዝኽእሉን ንምርግጋጽ ክውሰዱ ኣለዎም። ትካላት ድሕነት ህጻናት ነቲ ውልቀሰብ ዝሓተቶ ድጎማ ወይ ኣገልግሎት ቀዳማይ ግምት ክህቦ ኣለዎን። ገለ ውልቀሰባት እንታይ ዓይነት ድጎማታትን ወይ ኣገልግሎታት ክወሃቦም ከም ዝኽእል ዘይከፈልጡ ይኽእሉ እዮም፣ እዚ ድማ እንታይ ይመሓላለፍ ከምዘሎ ንምርዳእ ክሕግዝዎ ይኽእል። ውጽኢታዊ ርክብ ንምርግጋጽ ኣየናይ ድጎማ ወይ ኣገልግሎት ክወሃብ ኣለዎ ዝብል ሕቶታት እንተተላዒሉ፣ ምስ ኣተሓባባሪ DCYF ADA ተወከሱ።

ኣብነታት ድጎማታትን ኣገልግሎታትን ንኻልኣት ብቐዓት ተርጎምቲ፣ መዘኻኸሪ-ዝወስዱ፣ ኣብ ሓቀኛ-ግዜ ዝጽሕፍ ጽሑፍ፣ ተበጻሒ ኤሌክትሮኒካውን ሓበሬታን ቴክኖሎጂ፣ ጽሑፍ ግምት፣ ከምኡ'ውን ዝተሓገዙ ናይ ምስማዕ መሰርሒታት ወይ ስርዓታት፣ ቅዳሓት ድምጺ፣ ግምት ብሬል፣ ዓቢይቲ ሕትመታት፣ ወዘተ ይርከቡዎም።

ኣቀራርባ ውጽኢታዊ ርክብ ከከም ምድላው፣ በዝሒ ናይቶም ዝሰተፉ ሰባትን፣ ኣርእስቲ ዘተን ክቐየር ይኽእል። ዓይነት ድጎማ ወይ ኣገልግሎት ብመሰረት እቲ ስንክልና ዘለዎ ውልቀሰብ ዝጠቀመሉ ኣገባብ ርክብ ክፈላለ እዩ፤ እንታይነት፣ ንውሓትን ዝተሓላለኹን ናይቲ ዝሰተፍ ርክብ፤ ከምኡ'ውን እቲ ርክብ ዝከየደሉ ዘሎ ኩነታት።

ኣብነት 1፡- ንጉዳይ ኣኼባታት ንሓደ ወለዲ D/ጻምም ዝኾነ፣ ብኣካል ተርጎምቲ ቋንቋ ምልክት ምቕራብ ከይሉ ይኽእል። ንቐሊል መልእኽቲ ከም ዕለት ቆጶራ ወይ ኣድራሻ፣ ብኢድ ዝተጻሕፈ መዘኻኸሪ ወይ ጽሑፍ እኹል ክኸውን ይኽእል።
መተሓሰብ:- ብጽሑፍ መዘኻኸሪታት ምዝርራብ ንኣዝዩ ቀሊል ዕላላት ክውዕል ይኽእል ነይሩ። ቋንቋ ምልክት ንገዕሉ ፍሉይ ቋንቋ እዩ፣ እንግሊዝኛ ኣይኮነን፣ በዚ ኽምዚ ቋንቋ ምልክት ዝዘረቡ ውልቀሰባት ብጽሑፍ እንግሊዝኛ ናይ ምርዳእ ዝተፈላለየ ክእለት ክህልዎም እዩ።

ኣብነት 2፡- ምቕራብ ናይ ሓደ መዘኻኸሪ ዝወስድ ሰብ ንኣኼባታት ኣብ መንጎ ሓደ ሰራሕተኛ ጉዳይን ወለድን እኹል ክኸውን ይኽእል እዩ፣ እንተኾነ ግን ዝደዳ ዝተሓላለኹ ኣኼባታት ከም ኣኼባታት ውሳኔ ጉድለ ስድራቤት፣ ኣኼባታት ሓባራዊ ትልሚ፣ ወዘተ ኣብ ሓቀኛ-ግዜ ጽሑፍ ምጽሓፍ ከይልዩም ይኽእል።

ውጽኢታዊ ርክብ ንምርግጋጽ ርትዓዊ ምምሕያሽ(ታት) ወይ ሓገዞቲ ድጎማታት ወይ ኣገልግሎታት ከይልዩ ዝኽእል ስንክልና ዘለዎ ውልቀሰብ ዝምልከት ጉዳይ ኣለኒ ኢልኩም እንተኣመንኩም፣ በጃኹም ንኣተሓባባሪ ADA DCYF ብ 360-480-7230 ወይ ብኢሜይል ኣብ dcyf.adaaccessibility@dcyf.wa.gov ተወከሱ።